

JAARVERSLAG

1984

VERENIGING VOOR ALCOHOL- EN ANDERE
DRUGPROBLEMEN V.Z.W.
studie - preventie - hulpverlening
Papenvest 78
1000 Brussel Tel. 02/511.08.51

VERENIGING VOOR ALCOHOL- EN ANDERE DRUGPROBLEMEN V.Z.W.
studie preventie behandeling

Papenvest 78
1000 Brussel

Tel. : 02/511.08.51
Rek. nr. : 433-1078041-08

JAARVERSLAG

1984

In dit jaarverslag geven we een overzicht van de aktiviteite zoals deze ter sprake kwamen in de vergaderingen van 1984. De algemene vergadering kwam slechts éénmaal samen (4/04) ; de beheerraad werd 6 maal samengeroepen (1/02, 4/04, 6/06, 12/09, 10/10, en 12/12) en het dagelijk bestuur vergaderde 11 maal (18/01, 29/02, 22/03, 25/04, 24/05, 6/06, 20/06, 4/07, 29/08, 10/10, 14/11)

A. INTERNE ORGANISATIE

1. Reglement van Inwendige orde

Zoals voorzien, moesten de statuten nog aangevuld worden met een Reglement van Inwendige Orde, waarvan een aantal aandachtspunten reeds vroeger geformuleerd waren o.a. tijdens de beheerraad van 17/06/1983.
Vanuit het dagelijks bestuur werd een ontwerp voorgelegd aan de beheerraad, die met de nodige bijwerking nu een ontwerp klaar heeft om te laten goedkeuren op de eerstvolgende vergadering.

2. Ledenbeweging

In 1984 werd het ontslag aanvaard van de heer Fr. DE CLERCQ, die de I.A.T. uit Oosterzele vertegenwoordigde.
Op 17/12/84 overleed te St.-Niklaas de heer BOODTS Triphon, hij was voorzitter van de Federatie Sobriëtas vzw en individueel lid bij de V.A.D.

Werden nieuw lid :

- de heer W.MENGELS, vertegenwoordiger van de CARITATIEVE VOLKSWERKEN vzw uit Hasselt;
- de heer H. VANDENBERGE, vertegenwoordiger van de ontwenningskliniek DE PELGRIM uit Oosterzele-Scheldewindeke;

110107

- Mevrouw A. VANMECHELEN, vertegenwoordigster van de drugvrije therapeutische gemeenschap DE KIEM uit Oosterzele-Moortsele;
- de heer R. VAN EX, vertegenwoordiger van de vzw ONTHAAL-CENTRUM VOOR DRUGGEBRUIKERS (Nederlandstalige afdeling) uit Brussel.

Daarnaast deden nog een 5-tal organisaties hun aanvraag die in 1985 zal behandeld worden.

3. Personeel

De beperkte financiële middelen lieten ons slechts toe de arbeidstijd van onze vaste secretaresse Mevrouw A. HAEGEMAN tijdelijk, vanaf 15/09/84 op te trekken van halftijds naar 3/5
Gelukkig werd ons een B.T.K.-projekt toegestaan om ons dokumentatiecentrum te herinrichten en uit te bouwen. Op 16/09/84 startte de heer L. SWENNEN als vormingswerker, maar 13/12/84 verliet hij reeds de dienst.
Mevrouw S. LIBERT begon op 1/10/84 als klerk-typiste.
In funktie van het beschikbaar maken van de bibliotheek en het opvolgen van de werkgroepen leverden zij nuttig werk.

4. Lokalen en uitrusting

Door het vertrek van de C.P.A.D. moesten wij ons bij aanvang van het jaar reeds herschikken en werd slechts een huuroptie van één jaar genomen en zouden we onderwijl uitkijken naar gepaste huisvesting.
Er werd geen beter aanbod van huisvesting voor het sekretariaa gevonden dan de opgekuiste en verbeterde lokalen van het Rode Kruis waar voorheen het N.C.A. gevestigd was.
Tegen het einde van het jaar werd reeds verhuisd, maar adres en telefoon bleven behouden. Er moest wel wat meubilair bij aangeschaft worden en volgend jaar moeten de lokalen wel nog wat opgefrist worden.

5. Bibliotheek

Uiteindelijk werd door de vereffenaars van het N.C.A. het gezamelijk bod van V.A.D. en C.P.A.D. om de bibliotheek aan te kopen aanvaard.
De onderhandelingen om de bibliotheek als één geheel te bewaren mislukten, zodat werd overgegaan tot de verdeling volgens vooraf vastgestelde criteria. Wel zal er met het C.P.A.D een uitwisseling van fiches gebeuren van oude en nieuwe werken, zodat we toch kennis hebben van beschikbaar materiaal .

Vanaf september werd veel geld en tijd besteed aan de herinrichting en aanvulling van de bibliotheek, zowel wat boeken als tijdschriften betreft.
Nu is de bibliotheek voor raadpleging weer toegankelijk en zal een uitleensysteem ontworpen worden.

6. Financiële situatie

Vooral de eerste maanden waren een moeilijke opdracht omdat er nog geen nieuwe toezegging en uitkering was voor subsidiëring door de Vlaamse Gemeenschap. Enerzijds werd een kaskrediet geopend bij de Kredietbank met borgstelling door een aantal beheerders en anderzijds stond de Volksbond tegen drank- en drugmisbruik vzw ons een renteloze lening toe.
Bij Ministerieel Besluit van 11/06/84 werd door de Gemeenschapsminister van gezondheidsbeleid DE WULF, ons een subsidie van 1.450.000 Fr. toegezegd waarvan 3/4 onmiddellijk als voorschot uitbetaalbaar was.
Zonder veel efficiëntie werd ook nog uitgekeken naar andere bronnen van inkomsten. Dit zullen we in de toekomst zeker moeten doen, willen we een werking kunnen ontplooien met permanent sekretariaat en aangepaste infrastruktuur.

B. AKTIVITEITEN

1. Sekretariaat

Naast het dagelijkse sekretariaatswerk verwerkte men 655 schriftelijke informatieaanvragen. Afhankelijk van de vraag werden folders toegestuurd en kon men vanaf oktober via een uitgebreide bestellijst aankopen doen van eigen dokumentatie en van dokumentatie die we in depot genomen hebben.
In opdracht van de werkgroepen werd heel wat werk verzet. Vanuit de werkgroep onderwijs werd in de maand november, om terug aan te knopen bij de traditionele jaarlijkse schooldag op de derde dinsdag van november, een basispakket verstuurd aan alle nederlandstalige secundaire onderwijsinstellingen (Rijks, Provinciaal, Gemeentelijk en Vrij) evenals hun respektievelijke P.M.S.- en M.S.T.-centra. Vanuit dit pakket kon men dan in eigen midden een gepaste preventieaktiviteit opzetten.
Ook bleek het nuttig hetzelfde pakket te bezorgen aan de diensten van geestelijke gezondheid en andere konsultatiebureaus.
Vooral door de verzamelafFiche van eigen posterreeks en de toegevoegde bestellijst kwamen er heel veel reakties.

2. Bibliotheek

Door de overname van de helft van de oude N.C.A.-bibliotheek en het selektief heraanvullen van boeken en tijdschriften beschikken we nu over een vrij omvangrijke dokumentatiebron. We beschikken thans over ± 1.600 boeken en 20 tijdschriften. De beschikbaarheid en exploitatie ervan moet nog verder geregeld worden maar nu reeds is zij toegankelijk voor studenten en geïnteresseerden.

3. Lokale preventieprojekten

De Gemeenschapsminister voor gezondheidsbeleid stelde in 1984 700.000 Fr. ter beschikking voor lokale initiatieven inzake preventie rond alkohol en drugs. Alle aanvragen passeerden ons sekretariaat. Na enkele voorbereidende vergaderingen bracht de beheerraad, op verzoek van de Gemeenschapsminister, een advies uit met verdeling van bedragen. Centra voor geestelijke gezondheidszorg kwamen niet in aanmerking voor betoelaging omdat de minister ervan uitgaat dat de preventieopdracht reeds in hun subsidiëring voorzien is; deze centra ontvangen echter slechts een beperkte werkingstoelage, waarvan nog moeilijk kan besteed worden aan kosten voor preventiewerk.
Door 17 organisaties werden 54 projekten ingediend, waarvan er twee werden ingetrokken door de indieners. Wij behielden in ons advies 34 projekten, ingediend door 12 organisaties. Bij ministerieel besluit van 20/10/84 kende de Minister een forfaitaire toelage toe aan 13 organisaties. De bedragen lagen in de lijn van ons advies.
De betrokken organisaties hebben echter pas in 1985 kennis gekregen van de toegekende subsidie en moeten de toelage rechtvaardigen door indiening bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap van hun aktiviteitenverslag met rekeningen van inkomsten en uitgaven.
De V.A.D. wil zich voor 1985 duidelijk informeren, indien er om een nieuw advies gevraagd wordt, ten einde eigen leden niet te moeten ontstemmen.

4. V.A.D.-berichten

In 1984 zijn we gestart met een eigen driemaandelijkse periodiek waarvan drie nummers en een speciaal nummer zijn verschenen.
De bedoeling is naast statistische en juridische informatie ook mededelingen te publiceren van eigen regionale en lokale aktiviteiten.
Het is op de eerste plaats een ledenblad, maar kan ook door geïnteresseerde derden in abonnement genomen worden.

5. Borrelwet

In 1984 was het te vroeg om een evaluatie te maken van de effekten van deze wet van 29 december 1983. De fiscale inkomsten lagen voor het eerste jaar beneden de raming. Het staatssekretariaat voor Volksgezondheid en Leefmilieu schreef niettemin in zijn begroting 10 miljoen in uit de opbrengsten van deze wet, zijnde 2 % van de begrote inkomsten. Ook werd de V.A.D. geraadpleegd over de besteding van deze gelden die nationaal moeten besteed worden. De besprekingen hierover moeten met Staatssekretaris F. AERTS in 1985 nog verder gezet worden.

6. Alkohol en Werk

Meer en meer wordt men in de bedrijven via bedrijfsartsen en personeelsverantwoordelijken gevoelig voor alkoholpreventie en aanpak van alkoholmisbruikers op het werk. Meerdere vragen hieromtrent werden voorlopig opgevangen, maar door de werkgroep dokumentatie zal dit gegeven grondig bestudeerd worden in 1985 teneinde op een degelijke wijze de geïnteresseerde bedrijven van dienst te kunnen zijn.

7. Samenwerking met andere organisaties

De V.A.D. onderschreef haar lidmaatschap bij het N.C.A.D. als Nederlandstalige vleugel van deze nationale organisatie, in de hoop dat ook de Franstaligen tot een gelijkwaardige franstalige vleugel zouden komen.
De V.A.D. onderhoudt nauwe samenwerking met de Volksbond tegen drank- en drugmisbruik vzw uit Antwerpen.
Ook wordt via individuele aansluiting van enkele leden kontakt gehouden met het I.C.A.A. (International Counsil on Alcohol and Addiction) te Lausanne.
Met het N.C.A. uit Nederland was er overleg om gezamelijk dokumentatie uit te geven. Om werk en kosten te besparen zal deze samenwerking zeker moeten behouden blijven.
Ook werden de eerste stappen gezet om ons lidmaatschap bij de Koningin Fabiolastichting te regelen. Dit zal moeten gebeuren via het N.C.A.D.

8. Studiedagen

- Gent, 4 april 1984 in het nieuwe Bijlokehospitaal
  Thema : Heroine en methadone
  Programma : Openingswoord door Dr. S. ANSOMS, voorzitter V.A.D.
  Dr. F. DELMEIRE : "De geschiedenis van het methadone vraagstuk" ;
  Dr. M. BOGAERT, prof. farmacologie R.U.G. : "De farmacologische aspekten van methadone" ;
  Dr. J.CASSELMAN : "Enkele bedenkingen i.v.m. het methadone vraagstuk" ;
  Paneelgesprek

Hierop werden in principe enkel de medewerkers van de vertegenwoordigde organisaties uitgenodigd. Er was een goede opkomst van veldwerkers die verscheiden dachten over dit tegensprekelijke therapeutisch hulpmiddel. Er zal nog een duidelijke diskussie nodig zijn alvorens de V.A.D. in deze aangelegenheid een stadpunt kan innemen.

- Antwerpen, 16 november 1984 in het Cresthotel
  Ingericht door de VOLKSBOND TEGEN DRANK- EN DRUGMISBRUIK naar aanleiding van haar tweede lustrumviering, in samenwerking met de V.A.D.
  Programma : Voormiddag : Welkomstwoord door P.M. TIESEMA, waarnemend voorzitter
  Opening door Prof. M. HEBBELINCK (V.U.B.), dagvoorzitter
  Prof.Dr. J. CASSELMAN (K.U.L.) : "Afschaffing van de Wet Vandervelde" ;
  Dr. J. DE LINT (Canada) : "Doel en middelen van de alkoholpreventie (beleid)";
  Dr.C.J.M. GOOS (F.Z.A.-Nederland) : "Alkoholpreventie, strategieën en toepassing (maatregelen en voorlichting);
  Dr. S. ANSOMS (V.A.D.) : "Wat gebeurt er op dit moment aan alkoholpreventie en -beleid in België en hoe kunnen wij dat uitbreiden ?";
  Discussie en samenvatting

  Namiddag : werkgroepen
  Alkohol en werk
  Alkohol en verkeer
  Alkohol en jeugd/school
  Alkohol en massamedia

De studiedag werd bijgewoond door een 200-tal aanwezigen met andermaal grote belangstelling uit de bedrijfswereld.
De V.A.D. staat in voor de referatenbundel.

- Voorbereiding studiedag 13 maart 1985 te Antwerpen in het Theologisch en Pastoraal Centrum

Deze studienamiddag en hearing zal gaan over preventiemodellen in het onderwijs.

9. Werkgroepen

A. ONDERWIJS

Deze werkgroep ging van start op 27 augustus 1984 en heeft de hiernavolgende aktiviteiten kunnen realiseren.

a) Schoolaktie 1984

Bij prioriteit werd aandacht besteed aan deze materie. Dit uitgaande van het besef dat alkohol- en drugpreventie ook in de onderwijssektor een bestendige aandacht vraagt. Niettegenstaande de traditionele schooldag en andere occasionele akties om een herziening vragen van de basisfilosofie, in overeenstemming met de evoluerende visies inzake gezondheidsvoorlichting en -opvoeding, bleek het noodzakelijk om reeds in 1984 het kontakt met de onderwijssektor te hernemen vanuit een koepelorganisatie.
Konkreet kregen de secundaire scholen, alsook de P.M.S- en M.S.T.-centra een overzichtelijk keuzeblad van beschikbare affiches, die met een bestellijst en tegen betaling bij de V.A.D. nog steeds verkrijgbaar zijn.

b) G.V.O. en schoolpreventie

De werkgroep werkt intens aan de studie van dit thema. Er ontwikkelt zich een visie waarbij niet alleen enige begrippen rond kennisoverdracht en attitudevorming aan bod komen, maar vooral gepeild wordt naar een fundamentele boodschap die jongeren en schoolverantwoordelijken kan motiveren tot kennisoverdracht en attitudevorming.

c) Studienamiddag 13 maart 1985 - voorbereidende werkzaamheden

Deze studienamiddag is bedoeld als hearing inzake lokale/regionale preventieprojekten in de scholen. Naast de voorstelling van enkel uitgevoerde projekten wordt gestreefd naar een inventarisatie van initiatieven vanwege aangesloten verenigingen op het vlak van de schoolpreventie.

Samenstelling werkgroep : BEERDEN T., DE BRABANDER M., DELBEKE M.L., DE VENTER R., GEYS F., LIBERT S., OOMS P., PUTS J.M., ROMBAUT K., VANDEVELDE M., VAN HOVE L., VERMARCKE F., VLAEMINCK M.,
Coördinator : P. OOMS
Verantwoordelijke preventie : Prof. M. HEBBELINCK

B. DOKUMENTATIE

De werkgroep dokumentatie herstartte op 23/10/84 met als doelstelling :
- een inventarisatie te maken van het bestaande dokumentatiemateriaal
- dit te ordenen naar :
  - gebruikte methode
  - doelgroep
  - specifieke problemati
- prioriteit materiaal uit te werken die de aktie rond "Alkohol en Werk" zou kunnen onder steunen.

Om de tweede en de derde doelstelling te realiseren achtte de werkgroep het noodzakelijk een coherente visie uit te werken m.b.t. een algemene preventiestrategie.
Om deze uit te werken deed de werkgroep beroep op deskundigen m.b.t. Gezondheid-Voorlichting-Opvoeding (G.V.O.).
Na een uitvoerige gedachtenwisseling opteerde de werkgroep voor een aanpak die methodisch conform is aan deze van de nieuwe G.V.O.-strategie zoals deze o.a. door de dienst gezondheidsvoorlichting van het Rode Kruis, de anti-tabak liga en door de fakulteit van Prof. VUYLSTEKE van de Rijksuniversiteit in Gent wordt gepropageerd.

In 1985 wil de werkgroep komen tot een aantal konkrete realisaties op het werkterrein van alkohol en werk. Hiertoe worden momenteel binnen het bedrijfsleven en het vakbondswezen de nodige kontakten gelegd.
Wil materiaal immers aanslaan dan moet dit voldoende raakpunten hebben met het konkrete leven binnen het bedrijf.

Samenstelling werkgroep : T. BEERDEN (CMilA), R. BROUWERS (C.G.G.-Free Brugge), J. COLSON (Jeugdbeschermingscomité - Kortrijk), M. DE BRABANDER (C.A.T.-Gent), H. DE CLERCQ (NVGG - Gent), G. DE DONDER (Landsbond C.M.-Brussel), M. HEBBELINCK (V.A.D.), R. KEYMEULEN (De Sleutel-Gent), S. LIBERT (V.A.D.) L. MAES (Dienst sociale geneeskunde-A.Z.-Gent), P. MEESTERS (Vereniging Geesteshygiëne-Eeklo), M. MEULEPLAS (Primavera-Brussel), S. NELISSEN (Altox-Antwerpen), P.OOMS (SAW-Antwerpen G. VAN DER MAST (drugpreventie-St.-Niklaas), H. VAN DROMME (Dienst gezondheidsopvoeding-Belg.Rode Kruis-Brussel), M. VAN HEX (CAD-Hasselt)
Coördinator : M. VAN HEX
Verantwoordelijke preventie : Prof. M. HEBBELINCK

C. STUDIE EN HULPVERLENING

Als koepelorganisatie wil de V.A.D. een inspirerende en coördinerende rol vervullen, niet alleen op het vlak van preventie maar ook op het domein van studie en hulpverlening in verband met alkohol- en andere drugproblemen. Om meer konkrete initiatieven te realiseren werd er een voorlopige stuurgroep opgericht representatief voor de verschillende aangesloten organisaties (konsultatiebureaus, klinieken, therapeutische gemeenschappen...) en disciplines (medici, psychologen, maatschappelijk werkers...).
Deze inventariseert de verwachtingen, de noden en prioriteiten Men onderzoekt voor bepaalde topics mogelijke samenwerking met Nederland (registratie bestaande studiegroep Zuid-Nederland) en alleszins zullen er in 1985 studiedagen en/of seminaries worden georganiseerd.
In de toekomst zullen uit deze stuurgroep verschillende werkgroepen ontstaan in funktie van het aantal deelnemers en hun specifieke interessegebied.

Voorlopige samenstelling : B. AFSCHRIFT (De Pelgrim-Oosterzele M. BAUKELAND (De Ark-Gent), J. BOYDENS (St.-Kamillus-Bierbeek) H. DE CLERCQ (NVGG-Gent), T. DE VRIEZE (St.-Kamillus-Bierbeek) N. LECLERCQ (Primavera-Brussel), S. LIBERT (VAD), P. OOMS (Matt Talbot-Antwerpen), C. RIJSBOSCH (De Spiegel-Brussel), M. SPAPENS (Primavera-Brussel), P. STANDAERT (De Pelgrim, CAT Gent), L. TACCOEN (Kl.Broeders Alexianen-Tienen), P. TIESEMA (Volksbond tegen drank- en drugmisbruik-Antwerpen), K. VOS (De Kiem-Moortsele), R. VAN EX (Solbosch-Brussel).
Coördinator : T. BEERDEN
Verantwoordelijken : Studie : Prof. J. CASSELMAN
hulpverlening : Dr. S. ANSOMS

P. MEESTERS
Sekretaris